

Bestyrelsesmøde
i det kgl. danske Landhusholdningsselskab.

d. 12te og 13de Novbr. 1885.

Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Bestyrelsesraad afholdt Møder den 12te og 13de Novbr., i hvilke Præsidenterne og 24 af Raadets Medlemmer deltog. Budgettet for det kommende Finantsaar forhandlede og vedtoges i den Skikkelse, hvori det skulde forelægges for Generalforsamlingen, ligesom ogsaa efterfølgende af større Betydning værende Sager forhandlede og fandt deres foreløbige eller endelige Afgjørelse.

Ændringer i Husdyrloven af 2den Juli 1880. I forrige Bestyrelsesmøde (19de og 20 Maj) forelaa et af den jydsk Fællesforening til Regjeringen indsendt Forslag angaaende denne Sag, idet Landhusholdningsselskabet var anmodet af Regjeringen om at afgive Betænkning om den. Der nedsattes et Udvalg til at behandle Forslaget og under Mødet af gjøre Indstilling derom. En saadan fremkom ogsaa, men der opnaedes ikke noget Resultat ved dennes Behandling, og Sagen henvistes derfor paany til Udvalget for at forelægges ved Efteraars-Bestyrelsesmødet. Udvalget overdrog da Konsulent Jessen, som var Medlem af Udvalget, at udarbejde et Grundlag for Sagens videre Behandling, men hans Død afbrød dette Arbejde, og Etatsraad Mourier-Petersen, der var Ordfører for Udvalget ved Bestyrelsesmødet i Maj, foranledigede da, at der fra Bestyrelsen for den jydsk Fællesforening fremkom et revidere-

ret Forslag angaaende denne Sag. Hovedbestemmelserne i dette Forslag, der sluttede sig til Loven af 2den Juli 1880, vare, at den Sum, der fordeles til Landboforeningerne, forhøjes til 100,000 Kroner, at Statens Bidrag til Statshingsteskuerne forhøjes til 50,000 Kroner, samt at der af Statsmidler endvidere bevilges 50,000 Kroner til Statstyreskuer. De 100,000 Kroner foreslaaes fordelte mellem Landboforeningerne i Forhold til de Beløb, de selv udrede, dog saaledes, at ingen Forening erholder større Tilskud af Statskassen, end den selv udreder; at Tilskuddet i Kroner ikke maa overstige det firedobbelte af Tallet paa Foreningens bidragygende Medlemmer; at $\frac{3}{5}$ af den samlede Sum, som fremkommer ved Sammenlægning af Statsbidraget og Foreningens eget Bidrag, uddeles i Præmier paa 50 Kroner og derover til 2 og 3 Aars Hingste, $1\frac{1}{2}$ og 2 indtil 3 Aars Tyre samt Hopper og Samling af Kvæg, og at de resterende $\frac{2}{5}$ af hint Beløb uddeles til Præmier efter Foreningens eget Skjøn for alle førstnævnte Dyr, Fjerkræ og Biavl. — Af Udvalget, som havde delt sig i et Flertal og et Mindretal, sluttede Flertallet sig til Forslaget, som det nu forslaa fra Fællesforeningen i Jylland, medens Mindretallet derimod havde afgivet en udførlig Motivering af de Grunde, der hindrede det i at gaa med til Forslaget, som det forelaa. Blandt disse fremhævede Mindretallet særlig, at Maalet for Udviklingen af Avlen af de rene Racer skulde være at fremskaffe, hvad der i og for sig kan betale sig ved en forøget Produktionsevne, og ikke at fremskaffe Dyr, hvis Hold kun vilde kunne betale sig, naar det tillige bares op af Præmier, altsaa en Slags Paradedyr, hvilket let vilde blive Følgen af at anvende store Præmier ved de lokale Skuer, hvor der ikke kræves noget synderligt Offer af Udgift, Risiko eller Ulejlighed for at udstille, saaledes som ved de store Dyrskuer for hele Landet eller for større Dele deraf, og ved hvilke derfor ogsaa større Præmier ere absolut nødvendige for at faa Folk til at møde med deres Dyr. — Under Sagens fornyede Behandling i Bestyrelses-

raadet stod det her nævnte Mindretal meget bestemt overfor Flertallet og fandt Tilslutning fra flere Sider. Efter en længere Forhandling, der hovedsagelig drejede sig om Præmiernes Minimumsgrænse, foreslog Udvalgets Ordfører paa Flertallets Vegne at stryge den af Forslaget; endvidere ændredes Bestemmelsen angaaende Delingen af den samlede Sum saaledes, at den kom til at lyde paa, at mindst Halvdelen, og ikke nødvendig $\frac{3}{5}$, anvendes i det nævnte Øjemed, og Resten gaves en mere omfattende Anvendelse.

Med disse og enkelte andre mindre væsentlige Ænderinger vedtoges Forslaget derefter enstemmig. Den første og væsentlig omstridte Del af Forslaget kom da til at lyde som følger:

Til Uddeling af Præmier for de bedste Tillægsdyr af fortrinsvis rene Racer og til Husdyrbrugets Fremme udredes aarlig af Statskassen en Sum af indtil 100,000 Kr. Denne Sum fordeles af Indenrigsministeren mellem Landboforeningerne i Forhold til de Beløb, de selv udrede; dog saaledes:

at ingen Forening erholder større Tilskud af Statskassen, end den selv udreder;

at Tilskudet i Kroner ikke maa overstige det firedobbelte af Tallet paa Foreningens bidragydende Medlemmer;

at mindst Halvdelen af den samlede Sum, som fremkommer ved Sammanlægning af Statsbidrag og Foreningens eget Bidrag uddeles i Præmier til Hopper, 2- og 3-aarige Hingste, Kvæg, Tyre fra 1—3 Aar, Svin, Faar, Fjærkræ og Biavl.

at den resterende Part kan anvendes til Husdyrbrugets Fremme paa den Maade, som de enkelte Landboforeninger maatte bestemme og Regeringen godkjende.

Fjærkræ- og Biavls-Foreninger, hvis Omraade er hele Landet, og som tælle mindst 1000 Medlemmer, kunne i samme Forhold til eget Bidrag og Medlems-

antal faa Andel i hine 100,000 Kr. henholdsvis til Præmier for Fjerkræ og Biavl.

Præmieuddelingen skeer ved de af de enkelte Landboforeninger, Fjerkræ- eller Biavls- Foreninger eller flere af disse i Forening afholdte Dyrskuer af Dommerudvalg, der vælges af Foreningerne selv. De Foreninger, der ønske at komme i Betragtning ved den ovennævnte Fordeling af Statskassens Tilskud, have inden Udgangen af Marts Maaned at gjøre Indberetning herom til Indenrigsministeren, ledsaget af Oplysning om Størrelsen af det Beløb, de have bestemt i det paagjældende Aar af egne Midler at anvende til Præmieuddeling, samt Antallet af Foreningens bidragydende Medlemmer.

Forslag fra Præsidiets om Uddannelse af en Konsulent i Husdyrbrug. Flere Gange havde der fra Medlemmer af Bestyrelsesraadet været rettet Anmodning til Præsidiets om at dublere Konsulentposterne, og Præsidiets havde ogsaa gjerne villet efterkomme denne Anmodning, for saa vidt de nødvendige Midler dertil havde været tilstede; men dette havde nu ikke været Tilfældet, og Spørgsmaalet om Ansættelse af en Konsulent i afdøde Jessens Sted kom derfor til at foreligge temmelig brat. Præsidiets havde henvendt sig til forskjellige Mænd for gjennem dem at erfare, om der skulde findes brugbare Kræfter, der om ikke strax saa dog efter en Uddannelse skulde kunne overtage den ledige Konsulentplads i Husdyrbrug. Dels ad denne Vej og dels direkte havde der meldt sig 15 ældre og yngre Mænd, men ingen af disse vare efter Præsidiets Mening i Besiddelse af en saa udpræget Dygtighed, at det mente at kunne ansætte nogen af dem uden videre. Tanken ledtes derfor hen paa at aabne en Konkurrence, der kunne give Antydning af, hvad der kunde ventes af de forhaandenværende Kræfter, og saaledes indrettet, at den samtidig med at være en Prøve tillige kunde tjene som et Uddannelsesmiddel. Imidlertid var ogsaa Professor Prosch's Lærerplads ved Landbohøj-

skolen ledig ved Professorens dødelige Afgang, og fra Direktøren for Landbohøjskolen, General Thomsen, fremsattes da den Tanke, at der muligvis kunde finde en Samvirken Sted mellem Landbohøjskolen og Selskabet ved Besættelsen af de to ledige Pladser. Selskabet gik med Glæde ind paa den fremsatte Tanke, udtalte for Direktøren de Anskuelser, det mente maatte være de ledende ved Konkurrancen, og paa disse Anskuelser er General Thomsen gaaet ind. Man har ment, at det vilde være heldigt, at de Mænd, der skulde indtræde i de ledige Pladser, om de end kom til at virke under ulige Forhold, dog ligesom havde et fælles Udspring. Indenrigsministeriet har bifaldet den paatænkte Samvirken, ved hvilken det er paatænkt at skaffe et begrænset Antal Konkurrenter en Understøttelse til Opgavens Løsning. Saavel Landbohøjskolen som Landhusholdningsselskabet forbeholder sig Ret til enten i Forening eller hver for sig at lade den første Prøve efterfølge af en ny Opgave eller Lejlighed til Vedkommendes videre Uddannelse og Forberedelse. Sagens Gjennemførelse var man fra begge Sider enig om at overdrage til et Udvalg bestaaende af 2 à 3 Medlemmer fra hver Side. Bestyrelsesraadet bifaldt denne Ordning af Sagen og valgte for Selskabets Vedkommende Formændene for det sjællandske og jyske Husdyrbrugsudvalg de Herrer Hofjægermester Scavenius til Basnæs, Inspektør Buus og Selskabets Sekretær, Kaptajn la Cour til Medlemmer af det nævnte Udvalg.

Under denne Sags Behandling erholdt Præsidiets Bemyndigelse til at anvende 500 Kroner af indeværende Aars og 500 Kroner af næste Aars Budget til konsultatorisk Virksomhed paa Hesteavlens Omraade.

Fra det Udvalg, der paa forrige Bestyrelsesmøde blev nedsat angaaende Forslaget om Oprettelsen af et Landbrugsdirektorat og om eventuelle Ændringer i Selskabets Organisation, forelaa et Forslag om Oprettelsen af et Landbrugsraad. Udvalget var ved sin Drøftelse af de nævnte Forslag kommet til det

Resultat, at man ved Ændringer i Selskabets Organisation ikke i fuldt Maal vilde opnaa det, man tilstræbte ved Siden af den nuværende Administration eller et Landbrugsdirektorat, for saa vidt et saadant engang maatte blive oprettet. Hovedsagen var, at der existerede en Institution, som absolut maatte betragtes som en virkelig Repræsentation for Landbruget her i Landet, og hvis Forhandlinger vare offentlige, saaledes at der saavel fra oven som fra neden toges Hensyn til dens Beslutninger. Til Sagens Behandling havde Sekretæren efter Udvalgets Ønske indsamlet Materiale fra Sverrig, Norge, England, Frankrig og Belgien samt foretaget en Rejse til Preussen, Sachsen, Brunsvig, Hannover og Oldenburg for ogsaa at komme i Besiddelse af Oplysninger om, hvorledes Forholdene vare ordnede dør. Som Resultat af Udvalgets Forhandlinger fremgik som nævnt: Forslag om Oprettelsen af et Landbrugsraad sammensat af alle de Faktorer, der her i Landet kunne siges at repræsentere Landbruget og de Interesser, der knytte sig til det i faglig Henseende, nemlig Landhusholdnings-selskabets samlede Bestyrelse, de samvirkende Landboforeningers Formænd og Næstformænd, Landbohøjskolens Direktør og Tilsynsmænd, Lærerne i Landbrug, Veterinærvidenskab o. s. v. o. s. v. samt Medlemmer valgte af de samvirkende Landboforeninger og af det veterinære Sundhedsraad og Stutterikommisionen. Landhusholdnings-selskabets Præsidium er foreslaaet sat i Spidsen for Raadet, hvem det skal paahvile at behandle og afgive Betænkning om de det fra Ministeren, Landhusholdningsselskabet og Fællesforeningerne forelagte Sager samt at være opmærksom paa og til Regeringen eller andre Autoriteter at indgaa med Forslag og Forestillinger om Foranstaltninger, der ville kunne fremme Landbruget, enten ved at tilføre det nye Virkemidler eller væge det mod truende Farer og Tryk. Raadets Møder ere offentlige, og i dets Forhandlinger kunne Indenrigsministeren, Departementschefen og Kontorchefen for Landbrugssager deltage, ligesom ogsaa Ministeren til enkelte Møder kan delegere og Raadets Be-

styrelse indbyde Mænd, hvis Deltagelse i Forhandlingerne ansees ønskelig paa Grund af deres særlige Indsigt i de Sager, der skulle behandles. — Om dette Forslag, der kun skulde betragtes som foreløbigt og overgives til videre Behandling af et Udvalg, sammensat af Delegerede for de forskjellige Fællesforeninger i Forbindelse med det Udvalg, der hidtil havde behandlet Sagen i Landhusholdnings-selskabet, udspandt der sig en længere Forhandling, af hvilken det fremgik, at Flertallets af Raadets Medlemmer var for Oprettelsen af et saadant Centralorgan for Landbruget, om der end rejste sig Betænkelighed fra enkelte Sider. — Forhandlingen sluttede med den enstemmige Vedtagelse af, at Sagen forhandlede videre, som før nævnt, i et kombineret Udvalg, samt at dette Udvalg be- myndigedes til at affatte det endelige Forslag, som da skulde vende tilbage til Præsidiet, der derefter havde at afgjøre, om Sagen atter skulde forelægges Bestyrelsesraadet eller direkte tilstilles Ministeriet.

Hvad de øvrige Meddelelser fra Præsidiet og Beretninger fra Udvalg og Selskabets Funktionærer angaa, da ville de blive meddelte i Referatet i næste Hefte om Generalforsamlingen i December Maaned.

Konferentsraad E. Tesdorpf

25 Aars Jubilæum som Præsident

i

det Kgl. Landhusholdningsselskab.

I Efteraaret 1860 indtraadte Godsejer E. Tesdorpf til Ourupgaard i Præsidiet for det kgl. danske Landhusholdningsselskab. Naar undtages den korte Tid i 1849 og 50, da Etatsraad C. Neergaard var Medlem af Præsidiet, var det den Gang længe siden, at nogen praktisk Landmand, der daglig og direkte varetog Driften af sine Jordbrug, havde havt Plads i Præsidiet. Theoriens befrugtende Indflydelse paa Jordbruget, Mejeribruget og Husdyrbruget her i Landet begyndte at slaa igjennem; den raske Udvikling af det faglige Landbrug krævede nye Foranstaltninger; Selskabets Virksomhed maatte ledes i denne Retning, saa at den alt efter Forholdene kunde bryde nye Baner eller støtte og udvikle de allerede betraadte. En nøje og inderlig Kontakt fra Selskabets Side med det praktiske Landbrug var derfor nødvendig; ved Siden af Kjendskabet til Landbrugets Theorier, til Administrationen og til de repræsentative Krav, der altid maa stilles til en Forsamling som det kgl. Landhusholdningsselskab, maatte derfor et nøje og fortroligt Kjendskab til det praktiske Landbrugs mangfoldige Enkeltheder som til dets Brøst og Vilkaar i det Hele taget gives en særlig virksom

Plads i Præsidiets. Fra alle Sider erkjendes nu, at den For-
deling af Arbejdet, som betegnedes ved Professor Jørgen-
sens Valg ind i Præsidiets 1855, ved Konferentsraad Drew-
sens og Lensgreve Holstein-Holsteinborgs Valg hen-
holdsvis 1860 og 1866 samt ved daværende Etatsraad Tes-
dorpf's Valg 1860 var et saare heldigt og tidssvarende Skridt.

Det danske Landbrug betroede altsaa den overmaade
vigtige Plads som det praktiske Landbrugs nærmeste Tals-
mand i Præsidiets til Tesdorpf; Erfaringen har senere fulde-
lig stadfæstet Rigtigheden af dette Valg; paa alle Punkter
bærer Selskabets senere Udvikling Vidnesbyrd derom; og
de stadige Gjenvvalg siden hin Tid vidne ogsaa tydelig
om, at de danske Landmænd erkjende dette.

Det er derfor forstaaeligt, at man ved Bestyrelses-
mødet i sidst forløbne Maj Maaned enstemmig besluttede
at hædre og takke Etatsraad Tesdorpf for hans 25aarige
Virksomhed i Selskabets Tjeneste. Et Udvalg bestaaende
af Kammerherrene Lüttichau og Wedell-Wedells-
borg, Hofjægermester, Greve Ahlefeldt-Laurvigen og
Kammerraad I. B. H. Andersen nedsattes for nærmere
at iværksætte de tagne Beslutninger, nemlig dels at er-
holde Tesdorpf's Tilladelse til gennem hans Billede at
maatte knytte hans Minde til Selskabet paa en synlig
Maade, og dels til at foranstalte en Fest til hans Ære,
naar til Efteraaret de 25 Aar vare forløbne. Den første
Del af denne Opgave er løst i Sommerens Løb, idet
Professor Jensen har malet et stort og fortrinligt Billede
af Etatsraad Tesdorpf, ved hvilket udmærket gjengives den
brede, overlegne, rolige og dog energiske Kraft, der er
hans Personligheds væsentligste Særkjende, hvilket Billede
blev afsløret Festdagen, overleveret til og med Tak
modtaget af det kgl. Landhusholdningsselskab ved den
ledende Præsident, Greve Danneskjold-Samsøe, og det
er nu anbragt i Selskabets Forsamlingssal i Forbindelse
med den Buste af Selskabets første Præsident, Statsmini-
ster J. H. E. Bernstorff, og med den Marmorbuste af
Professor Jørgensen, som huggedes i Anledning af den-

nes Præsidentjubilæum 1880, og som senere er skjænket til Selskabet. Den anden Del af Opgaven blev, som antydet, løst ved en udmærket smuk Fest, som afholdtes paa den kgl. Skydebane d. 15. Decbr. Omtrent halvandet Hundrede Medlemmer fra alle Landets Egne havde samlet sig i denne Anledning, — Salen var smagfuldt pyntet, — ved det velordnede Festmaaltid erholdt hver af Deltagerne et smukt Mindeblad om Dagen med et Fotografi af Konfrd. Tesdorpf — flere Sange vare skrevne i Dagens Anledning, og en Række af Taler holdtes, der alle bredte en udmærket Stemning ud over denne i høj Grad vellykkede Fest. En fuld Gjengivelse af disse ligger udenfor Tidsskriftets Opgave; men dog er der navnlig tre Taler, der paa Grund af deres Indhold gjennem dette Tidsskrift bør komme til Medlemmernes Kundskab, og vi ere saa heldige nedenfor at kunne gjengive to af dem in extenso og den tredie efter et gennemseet Referat, ligesom ogsaa der meddeles Ordlyden af det Gavebrev paa 10,000 Kr. til en Bolig for Selskabet, som Konfrd. Tesdorpf overrakte sine to Kollegaer i Selskabets Præsidium ved Festens Begyndelse, og hvis Offentliggjørelse under Festen med Rette vakte en Jubel, der senere fornyedes, da Selskabets Æresmedlem og tidligere mangeaarige Præsident Prof. Jørgensen byggede videre paa den lagte Grundsten ved at føje 1000 Kr. til. Endnu skal tilføjes, at der foruden den nedenstaaende Festtale for Jubilaren bragtes ham en varm og smuk Tak fra hans mange Lærlinger, en ikke mindre virkningsfuld Tak for hans udmærkede Virksomhed som Godsejer (bragt ham af Sønnen af en af hans Fæstere), og en hjertelig Tak fra den Provins, der nærmest har været Virkepladsen for hans umaadelige Arbejdsevne, om denne end har strakt sig over hele Landet, ud over dets Grænser og ind paa en Mangfoldighed af Omraader.

I.

Kammerherre Lüttichaus Tale for Jubilaren.

Paa denne Festdag, da danske Landmænd højtidelig- holde Konferentsraad Tesdorpf's Jubilæum som 25aarig Præsident i det kgl. danske Landhusholdningsselskab og som en af Forkjæmperne for Fremskridt og Fremgang i det danske Landbrug, gjør den Betragtning sig gjældende, at Jubilarens Virksomhed som Landmand falder sammen med en af Hovedperioderne i det danske Agerbrugs Ud- vikling, en Udvikling saa stor, at den kun overgaaes af den, der fremgik af de sociale og landøkonomiske Refor- mer i Slutningen af forrige Aarhundrede.

Efterat hine Reformere og det hele Lovgivningsværk, der knyttede sig til dem — jeg behøver blot at minde om Udskiftningen og Lettelserne og Forbedringerne i Forhol- det mellem Jordrotter og Bønder — havde virket mæg- tig, indtraadte atter — fornemmelig paa Grund af Kri- gene og Rystelserne i Pengevæsenet — en Stillestaaen i Landbrugets Udvikling, der vedvarede til henved det Tids- punkt, da Jubilaren købte Jordegods og udstrakte Land- ejendomme i Danmark. Og ligesaa vist som det er, at Agerbruget i vort Fædreland siden den Tid er blevet som forvandlet, ligesaa vist er det, at Konfrd. Tesdorpf har forstaaet den Tid, han levede i, og har øvet en stor og væsentlig Indflydelse paa de Forbedringer, der udførtes.

Konfrd. T. har som Landmand knyttet den rationelle Methode til den empiriske, som før ham saa at sige var den ene kjendte. Med utrættelig Flid og Virkelyst ledede han selv Bedriften paa sine Gaarde, han har været Op- drætter af rene Stammer af Husdyr, er Mejerimand og Sukkerroedyrker, og paa alle Omraader har han ladet an- stille talrige Forsøg. Og efterhaanden som hans Gaarde bleve Mønstergaarde, gav hans Exempel Stødet til Frem- gang i vide Kredse; og hvor Forholdene, støttede af Jord- bunden og Jordbrugerens Klogskab og Evne til at modifi-

cere Anvendelsen, tilstædede det, kom der ogsaa en ønskelig Udvikling frem, om end paa enkelte Steder en for mekanisk og uforstandig gennemført Efterligning selvfølgelig medførte Skuffelser. Men da Konfrd. T. loyalt har fremlagt sine Regnskaber for Landmændene, have disse ogsaa havt Adgang til at overveje, hvorvidt der paa deres egne Forhold var Anvendelse for de benyttede Metoder.

Konfrd. T. blev en Opdrager af en talrig Kreds af unge Landmænd, der paa hans Gaarde uddannedes og derefter spredtes over Landet, og med hvilke han senere for en stor Del vedligeholdt Forbindelsen, saa de vedblivende staa i Vexelvirkning med ham.

Jubilaren har ligeledes stedse vedligeholdt Forbindelsen med Udlandet og dettes Fremskridt dels gennem talrige Rejser, dels gennem en omfattende Læsning, og han har gengivet sine Erfaringer gennem Tidsskrifter og Foredrag.

Han har som Godsejer virket for sine Undergivnes — deriblandt ogsaa Arbejdernes — Vel og har befordret Fremskridtet iblandt dem paa alle Omraader.

Som Medborger af den danske Stat har hans Bestræbelser altid gaaet ud paa, hvad der kunde gavne Landet og Samfundet.

Nævnes skal det ogsaa her, at Jubilaren i al sin Færd har bygget sit Hus paa den Grundvold, som ikke forgaaer, og fra det Høje har han søgt og fundet Velsignelse for sine Foretagender. —

Naar jeg dernæst vil dvæle ved Jubilarens Virksomhed som Præsident i det Selskab, hvis øvrige Ledere og Repræsentanter her ere forsamlede, da kjende vi alle hans Utrættelighed og Iver som Forkjæmper for enhver god Sag til Landbrugets, Husdyrbrugets og Mejeridriftens Udvikling, for Ansættelsen af Konsulenter, for Udviklingen af Forbindelsen med Udlandet. Da det første Dampskib afgik fra disse Farvande direkte til England med levende Kvæg, ifølge Initiativ af Konfrd. T., fulgte han selv med

som Den, der altid vil se med egne Øjne. Og naarsomhelst der har været Mulighed for at udrette noget, er Jubilaren altid kommen til Stede uden at skaane sin Person og uanseet, om Mødestedet var her i Landet eller hinsides Vandene.

Det er derfor et naturligt Ønske, der har gjort sig gjældende blandt Medlemmerne af Landhusholdningsselskabet, at bringe Dem, Hr. Konferentsraad! en Tak for hvad De har virket som Landmand og som Præsident!

Vore bedste Ønsker følge Dem fremdeles. Og ere Tiderne end strænge og lidet lovende for Agerbruget i vort elskede Fædreland, da er ogsaa Kravet større til Enhver, der formaaer at bidrage til Løsningen af de foreliggende Opgaver.

Vi haabe paa Deres Medvirkning i saa Henseende, baade som Præsident i den Tid, De har tilsagt Deres Hjælp, og derefter som Landmand i mange Aar!

Vi ere glade over at have kunnet sikre os Deres Billede, malet af Kunstnerhaand, og naar dette nu afsløres, tillader jeg mig paa Deltagernes Vegne at betragte det som overgivet til Landhusholdningsselskabets og dets Præsidiiums Varetægt med Ønsket om, at det for kommende Tider maa bevare Erindringen om Konferentsraad Tesdorpf paa et af de Steder, hvor han har virket saa fyldigt og indgribende! — Under kraftige Leveraab for Jubilaren afslørede dernæst Billedet.

II.

Indenrigsminister Ingerslevs Tale for det Kgl. Landhusholdningsselskab.*)

Jeg takker for den Skaal, der er bleven udbragt for mig som Leder af Indenrigsministeriet, og særlig takker jeg, fordi man vil acceptere mig som Agerbrugsminister,

*) Gjengiven efter et af Taleren gennemseet Referat.

selv om denne for Tiden skjuler sig under Indenrigsministeren. Jeg takker særlig Greve Danneskjold for den Velvillie og Venlighed, hvormed han har udbragt min Skaal, og ikke mindst for den Billighed, hvormed han i Erkjendelse af de vanskelige Forhold stillede sine Fordringer; jeg er ikke vant til saa god en Behandling.

Tiderne ere i Øjeblikket tunge for Landbruget, der er intet fast at holde sig ved, ja det kan vel næsten siges, at Landbruget for Øjeblikket er undergivet en stor Misère; i Tider som disse er det derfor heldigst at sætte Ryg mod Ryg, Administrationen og Landmændene. Ministeren har kun faa Midler til sin Raadighed, og hans Omraade er begrænset, men paa god Villie til at udrette noget indenfor de givne Grænser skal det fra min Side ikke mangle. Seer jeg end muligvis lidt mørkt paa disse Forhold, glæder det mig paa den anden Side, at vort Landbrug dog har et Fortrin, nemlig det, at være taalelig godt organiseret, og i denne Organisation har det gamle og solide Selskab, Landhusholdningsselskabet, havt en stor og væsentlig Andel. Det har i sin Tid gjort Fyldest for alle og har svaret til de Forventninger, der stilledes til det. Vor Organisation paa Landbrugsomraadet begyndte med Landhusholdningsselskabet, altsaa, om man vil, fra oven. Først i en senere Periode dannedes Landboforeningerne, der nu danne et saa væsentlig Led i Organisationen. Det er maaske ikke noksom paaskjønnet, at Landhusholdningsselskabet igjennem Valgene til dets Bestyrelsesraad forlængst er traadt i nøje Forbindelse med Landboforeningerne. I den seneste Tid er Landhusholdningsselskabet gaaet et Skridt videre, idet det har viist Villighed til at træde i en saa nær Forbindelse med Landboforeningerne og andre Organer for Landbruget, at der derved kunde tilvejebringes en virkelig Organisation for dette, en Organisation, som Landbruget selv vilde tage Initiativet til, og denne Tanke synes mig fra alle Sider, ogsaa Administrationens, at fortjene Sympati.

Er der noget Selskab, der stiller store Fordringer til

sine Præsidenter, da er det Landhusholdningsselskabet, men er der noget Selskab, der har faaet disse Fordringer opfyldte, saa er det ogsaa Landhusholdningsselskabet, thi disse ulønnede og besværlige Æresposter have altid været beklædte af Mænd med udmærket Indsigt og med Hjertet paa rette Sted. Landhusholdningsselskabet har ogsaa den gode Egenskab, at det paaskjønner de Mænd, der vie det deres gode Kræfter, og at det sjælden skifter Præsidenter; jeg skal her blot nævne de tidligere Præsidenter, der endnu ere i Live. Disse ere, saavidt mig bekjendt, Drs. Excellencer forhenværende Generalpostdirektør Grev Danne-skjold-Samsøe, Gehejmeraad Tillisch og Lensgreve Holstein-Holsteinborg, samt Professor Jørgensen, der var Præsident for Selskabet i fem og tyve Aar. Vi kunne ogsaa med fuld Tillid se hen til de tre nuværende Præsidenter, Docent Fjord, Grev Danne-skjold-Samsøe og Konferensraad Tesdorpf, der fortjener en ganske særlig Tak, fordi han atter har modtaget Valg og derved bidraget sit til, at der er undgaaet en Dissens i Selskabet, hvortil man ikke er vant her, og som man vistnok nødig ser oftere.

Skulde jeg fremhæve nogle Egenskaber hos Landhusholdningsselskabet, da er der for det første den, at det ikke gjør væsenlig mere for sine Medlemmer end for Samfundet i det Hele. Man kan saaledes være Medlem i flere Aar uden at mærke andet til det end nogle Smaaskrifter. Landhusholdningsselskabets Kjendemærke er, at dets Virksomhed kommer Landbruget som Hele til Gode; dette bør anerkjendes. Man kommer til Selskabet og søger Raad hos det, baade fordi man veed, det bliver hørt andetsteds, og fordi det giver gode og velovervejede Raad. En anden Egenskab hos Landhusholdningsselskabet er den, at det paa Landbrugsomraadet repræsenterer den sunde Konservatisme; det kommer med, naar Tiden fordrer det; da griber det ind, optager, hvad der er godt, slipper aldrig et en Gang paabegyndt godt Foretagende og lader sig ikke holde tilbage af økonomiske Betænkeligheder. De Fleste ville

erindre, hvorledes Selskabet i de senere Aar har udvidet sine Formaal, forholdsvis hurtig, til rette Tid og paa rette Maade. Hvorledes det fra Omsorgen for Jordens Dyrkning gik over til at optage Virksomheden for Mejeri-væsen og Husdyrbrug, Forsøgs- og Konsulentvirksomheden samt endelig, da det viste sig ønskeligt, Omsorgen for Udførslen og Transporten af levende Dyr og Landbrugs-produkter.

Jeg ønsker, at Selskabet maa trives vel, at det, hvis det træder i Forbindelse med andre Foreninger, dog vil forstaa at hævde sin egen Selvstændighed, og at det altid maa finde Mænd, der formaa at løse de Opgaver, Selskabet stiller sig; thi, man organisere sig som man vil, Hovedvægten vil altid ligge hos Præsidiet, hos dem, der skal og bør føre an. Et Leve for Landhusholdningsselskabet!

III.

Konferentsraad Tesdorpf's Tak samt hans Tale for det danske Landbrug.

Kjære Herrer! Næppe behøver jeg at sige Dem, at jeg føler mig undselig, ja langt mere end undselig, naar jeg seer paa denne Forsamling, der iaften er her tilstede for at sige mig, at de have været tilfredse med den Maade, paa hvilken jeg har søgt at udføre det mig betroede, højst hæderlige Hverv i de henrundne 25 Aar i det kongelige danske Landhusholdningsselskabs Tjeneste.

Da det i sin Tid, i December 1860, blev mig kommuniceret, at jeg var bleven valgt ind i dette gode, gamle Selskabs Præsidium, kom Meddelelsen mig ganske uventet; jeg kunde aldeles ikke forstaa, hvad der gav mig Adgang til en saadan Stilling. Jeg tog til Hovedstaden og henvendte til min gamle Ven, Professor Jørgensen, det Spørgs-

maal, hvorledes dette skulde gaa, og hvorledes denne Sag skulde gribes an; han var jo inde i Sagen. Vi vare enige om, at vi skulde gjøre vort Bedste; og det tør jeg sige, at vi i Forening have gjort i den lange Aarrække, som fulgte derefter. Vi have i Ordets egentlige Forstand lagt vore Hoveder i Blød, kraftig understøttede af Selskabets Functionærer, særlig Professor Segelcke og Ingeniør Hannemann, og senere denne Række af udmærkede Konsulenter, hvilke vi havde saa megen Grund til at skønne paa. Hannemann døde og afløstes af Selskabets nuværende Sekretær, Kaptajn la Cour, hvis Virksomhed i Selskabets Tjeneste jeg ikke behøver at omtale for Dem.

Jeg troer, at dette gamle Selskab har et fuldgyldigt Krav paa at fortjene den danske Landmands mest levende Anerkjendelse. Selskabet har i sin Virksomhed aldrig staaet stille. Vil man sige til os: Der burde have været gjort mere, saa kunde det ikke falde os ind at benægte dette. Men vi have saa godt som aldrig begyndt paa en Sag, som vi senere have maattet opgive; Landhusholdningsselskabet har en saa væsentlig Andel i den overordentlige Fremgang, det danske Jordbrug har gjort i de sidste 3—4 Decennier, og udøver fremdeles sin Indflydelse saa godt som daglig, saa at de, der skildre Selskabet som en forældet Institution, tage højlig fejl; men Selskabet har ogsaa iaften faaet et andet og kyndigere Skudsmaal end dette. Mig paahviler det endnu at tilføje min varmeste Tak for den Omtale, min landøkonomiske Virksomhed udenfor Selskabet har fundet her. Tilgiv, at jeg ved at omtale den kommer ind i personlige Forhold, hvilke kunne synes at ligge fjernere, men Aftenen har for mig en ganske overordentlig Betydning.

Jeg kan kun sige med Hensyn til mit landøkonomiske Arbejde, at jeg er bleven uddannet til praktisk Virksomhed fra min tidligste Barndom, baade igjennem Exemplet og igjennem de mest ihærdige Bestræbelser fra mine kjære Forældres Side. Min Bedstefader paa Moders Side var den egentlige styrende Mand i Hamborg, indtil han blev

90 Aar. Om min Fader kan jeg vidne, at i den travle By Hamborg var der ingen ung Mand, der udførte mere Arbejde end min Fader, da han var 81 Aar. Ved Siden af hans omfattende Forretning i Hamborg og London var han de Fattiges Ven efter den omfangsrigeste Maalestok. I de sidste Aar af sit Liv byggede han, for at nævne et Exempel, nogle og tresindstyve Friboliger. Min Moder talte, trods sin legemlige Svaghed, den ene Uge Engelsk, den anden Uge Fransk med sine Sønner, og for at høre mig i mine græske Lektier lærte hun selv at læse flydende Græsk. Med Hensyn til deres Sønners Livsstilling hyldede mine Forældre den engelske Grundsætning: early responsible work (∴ tidlig ansvarsfuldt Arbejde). Ved 17 Aars Alderen bleve mine Brødre sendte til England for at uddannes til Handelsmænd. Jeg var i 3 Aar Landvæsenslærling i Holsten og dernæst Forvalter 2 Aar paa Lolland hos min endnu levende fortræffelige Principal, Forpagter Wibel paa Skjelstofte. Kun 22 Aar gammel købte min Fader Ourupgaard til mig.

En saa alvorlig Ungdom, tilbragt under de kjærligste, men alvorligste Forældres Ledelse, maatte uvilkaarlig fremkalde et Syn paa Livet, der aldrig kunde forlade mig. Det blev tidlig indpræntet mig, at Formue og Midler kun fik Værdi gennem deres Anvendelse, at Helbred og sunde, naturlige Anlæg vare Goder, der skulde gøres frugtbringende i Faderens Tjeneste i det Høje. Jeg længtes slet ikke efter tidlig at komme i selvstændig Virksomhed. Min Hu stod til at konditionere endnu en Tid og derefter i 1 à 2 Aar at besøge Hohenheim, Tysklands daværende eneste landøkonomiske Højskole. Men mine Forældre sagde til mig: Vi stole paa, at du er flittig, og du kan indhente Meget senere, hvori de imidlertid toge fejl. Derimod toge de ikke fejl, naar de sagde til mig: »Herren er de Umyndiges Formyndere, han vil ogsaa være din, tag ham med dig!« Det har jeg søgt at gjøre, saa godt jeg kunde.

Har der været noget Særligt ved den Maade, hvorpaa

jeg har drevet Jorden, saa har dette bestaaet deri, at jeg har brugt en ualmindelig stor Driftskapital i mangfoldige Retninger; saa langt mine Kundskaber naaede, ere Pengene blevne anvendte vel ved Hjælp af mine mange udmærkede Medarbejdere. Jeg havde det overordentlige Held i mine unge Aar at have en Fader, der aldrig sagde mig Nej, og Herren gav mig en Broder, der i mine ældre Aar ligeledes aldrig sagde Nej til mine stundom temmelig betydelige Fordringer. Denne Broder har Festkomiteen iaften viist den overordentlige Venlighed at indbyde til at være her tilstede, for hvilken store Velvillie jeg er Dem saa hjertelig taknemlig. Min kjære Broder er imidlertid dygtig ind i Halvfjerdserne; han beder mig derfor at takke den ærede Komite, fordi den saa venlig havde tænkt paa ham; Vinteren tillader ham ikke den længere Rejse.

Tilgiv mig, kjære Herrer, disse mine mange Ord, men jeg har ikke kunnet fatte mig kortere. Kun det vil jeg endnu gjerne føje til, at jeg ikke noget andet Sted udenfor Danmark havde kunnet arbejde under lignende heldige Forhold som i dette gode, gamle, velsignede Land.

*

*

*

Kjære Herrer! Jeg har anmodet den ledende Komite om Tilladelse til iaften at maatte udbringe en Skaal for Danmarks Landbrug, og jeg er særdeles taknemlig for, at denne Tilladelse er bleven mig given.

Naar vi lade Øjet glide hen over de danske Sletter, da kunne vi ønske at faa Svar paa det Spørgsmaal: Hvorledes ville disse Egne, disse Byer, disse Sunde tage sig ud om 50 eller 60 Aar; ville de da være beboede af et lykkeligt og tilfreds, et dygtigt og arbejdsomt Folkefærd, eller vil Danmark i Forening med det øvrige Europa være paa Veje til at trække det korteste Straa i Kampen om Hegemoniet (Ledelsen) med den saakaldte nye Verden og de Verdensdele, som for Tiden befinde sig paa et endnu yngre Udviklingsstadium? De ville ikke fortænke Jordbrugeren i, at han bringer dette Spørgsmaals Besvarelse væsentlig i Forbindelse med den Opgaves Løsning, stadig at holde det

danske Landbrug i en fremadgaaende Bevægelse. Jeg vedkjender mig den Anskuelse, at kun for saa vidt dette lykkes, ville de danske Sletter i de kommende Tider vedvarende blive beboede af en lykkelig Slægt.

Hvorledes ere da Udsigterne for det danske Landbrug? Jeg vilde ønske, at en langt Dygtigere end jeg iaften kunde besvare dette Spørgsmaal, thi det hænder ikke ret ofte, at en saadan Mængde med Landbruget nøje forbundne Mænd findes samlet paa èt Sted som idag. Tillad mig at prøve paa at rulle op for Dem, saa godt som jeg kan magte det, Besvarelsen af Spørgsmaalet ved at fremdrage dels de mørke og dels de lyse Sider, som tilsyneladende møde os.

Vi befinde os paa et Skraaplan, der hælder til begge Sider. Under møjsommelige Kampe have vi søgt at kravle op ad Skraaplanet. Hvem der i næsten 50 Aar har været Vidne til den møjsommelige Kamp, denne opadgaaende Bevægelse paa Skraaplanet har ført med sig, vil se sig nødsaget til at tilstaa: Kampen har været og er fremdeles besværlig. Den truer med at blive det end mere. Det hjælper slet ikke at skjule det for os: den danske Landmand befinder sig for Tiden i en Stilling og arbejder under Forhold, hvilke han slet ikke kan beherske, ikke engang overskue. Verden er jo undergaaet en fuldstændig Forandring, den er bleven til en helt anden. Vore Jorders Benyttelse, vort Husdyrholds Ordning og Behandling har været baseret paa det naturlige Oplands Behov, der tilsyneladende har været henlagt til os. Hvor er det blevet af, det, vi kaldte vort Opland? I en forholdsvis kort Aarrække have disse vidunderlige Forbindelsesmidler, som vi i de første Decennier, da de begyndte at finde Fodfæste, hilste med Begejstring og betragtede som vore bedste Allierede, saa godt som tilintetgjort vort Opland og overgivet os til Verdens-Konkurrancen. Dette er unægtelig alt Andet end lysteligt og stiller til den nu styrende og til den opvoxende Generation Fordringer, der endnu staa lidet tydelige for os, men nærme sig vor Dør mere Dag for Dag, idet de

forlange en Formindskelse af vore Fornødenheder, en større Begrænsning af Søvnens Behov og et langt klarere Syn paa hele vort Fags Behandling. I saa Henseende paahviler der Forældrene et blytungt Ansvar overfor deres Børn. Ja, her er Ansvar, her stilles Fordringer, som vi maa se klart ind i Ansigtet, thi her gjælder det en daglig Kamp fra Morgenstund til Aftenstund. Med Ungdommen maa vi slet ikke gaa paa Akkord, det er den daarligste Tjeneste, vi kunne vise den, og vil gjøre Tiderne endnu mørkere, end de ere i Forvejen.

Naar jeg kommer ind paa det store landøkonomiske Omraade, er jeg let tilbøjelig til at blive mere udførlig, end Tiden tillader. Kun det har jeg maattet fremhæve iaften, naar en Skaal for det danske Landbrug tilfaldt mig, at der paa dets Horisont findes mange tunge og mange mørke Skyer. Dette bør imidlertid ikke hindre mig i samtidig at drage de lyse Sider frem: dissers Tal er heldigvis ikke saa ganske ringe. Det danske Landbrug er paa mange Maader heldig stillet overfor Nabolandene. Vort Klima med sin 23 Tommers Nedbør, sine næsten 7 Graders (Reaumur) Varme i Forening med de udstrakte Kysters regulerende klimatiske Indflydelse medfører, at naar vi paa dette Omraade overveje Alt retfærdig, maa vi erklære vort Klima for saare heldigt i næsten alle Henseender.

Landet skal ernære tæt ved 3000 Individder pr. Kvadratmil; ogsaa dette Forhold er saare gunstigt og tillader os vedblivende at drive et konservativt Landbrug. Ved en sund Benyttelse af de Resourcer, som Forholdene tilbyde os ved Siden af Landbruget, behøve vi aldeles ikke at ty til Rovdrift eller til Jordernes Udparcellering for at ernære Befolkningen sundt og kraftig. Det er Rovdriften, der undergraver Jordbrugernes Velvære allevegne i Europas gamle Kulturlande. Heldigvis tvinges vi ikke ind paa den. Det er sund Nationaløkonomi at føre et konservativt Landbrug, hvilket jo slet ikke udelukker en kraftig Afbenyttelse af Jorden.

At drive et konservativt Landbrug samtidig med et

indbringende, det er imidlertid den vanskelige Opgave, der er stillet os. Hvor den skal udføres systematisk, der udfordres gode Kræfter, samvirkende Evner og Energi. Rejs De, mine Herrer, rundt i Europa, De ville saa godt som overalt, paa enkelte Egne nær, finde Tilbagegang imellem Landmændene; undersøg da Forholdene nøjere, gaa til Bunds i Spørgsmaalet: Hvad er Grunden til denne sørgelige Bevægelse, til disse mægtige, voxende Prioriteter, der som Bly tynde baade paa den mindre og paa den større Jordbruger? De ville erfare, at det i de fleste Tilfælde er Rovdriften i en eller anden Form, der Tid efter anden, som oftest stille og ubemærket, har tæret paa Landmandens Marv. Bestræbelserne for at raade Bod paa dette Onde have i alle Lande ført til Nutidens intensive (udviklede) Jordbrug paa alle Omraader, men her er unægtelig en Opgave at løse, og den løses ikke, med mindre at enhver god og sund Kraft drages ind i Samfundets Tjeneste. Naar man nu igjennem mange Aar har erfaret, hvor forsigtig man skal være for at konservere disse Kræfter, for at holde dem sammen, for at gjøre dem nyttige i Almenhedens Tjeneste, kunde jeg sørge dybt, for ikke at sige mere, naar jeg maa være Vidne til, hvorledes de gode Kræfter for Tiden omgaaes, hvorledes de spredes og stundom kasseres paa en Tid, hvor Danmark har sine Sønner saa haardt Behov. Men vi ere ogsaa her saa heldig stillede (og her komme vi til de lyseste Sider), at desuagtet Tallet paa de Sønner, der ville gjøre deres Bedste for at holde dette gode, gamle Land oppe, holde det oven Vand i Tidernes Strøm, fremdeles er i saa glædelig Fremvæxt gjennem alle Klasser i Samfundet.

Jeg har grundig gennemrejst saa godt som samtlige Europas gamle Kulturlande og har allevegne havt Øjnene og Ørene aabne for de mørke som for de lyse Sider, saaledes som de gjøre sig gjældende i Samfundenes forskjellige Lag. Jeg har intetsteds fundet en mere offervillig Godejerklasser, en solidere og dygtigere landøkonomisk Mellemlasse, en, naar Alt kommer til Alt, i Ordets gode Betyd-

ning selvstændigere Bondestand eller en Arbejderklasse, der viser sig saa taknemlig, saa medgjørlig, saa skjønksom for en velvillig Ledelse som den danske Arbejder. I disse fire Klasser have vi en uomstødelig Betingelse for en sund Udvikling, for den stadige Fremgang af det danske Landbrug og Garanti for fremtidig Velvære, naar den ikke i Uvidenhed tilintetgjøres.

Giv os bare Fred i Landet, giv os indbyrdes Enighed, den Enighed, der stedse tager Sigte paa det hele Samfunds Velvære, da ville vi erfare, at trods Tidernes Ugunst, trods Besværligheder, der stundom forekomme os uovervindelige, vil det danske Landbrug bevare sin Stilling og staa som en Pryd til Ære for alle dem, der ville hjælpe til at holde det oppe. Det danske Landbrug, dette Landbrug leve! Det danske Landbrug blomstre gennem kommende Tider!

IV.

f. T. Kjøbenhavn, d. 15. Decbr. 1885.

Til mine kjære Herrer Kolleger i Præsidiat,

D'hrr. Docent Fjord og Greve Danneskjold-Samsøe.

Om end mit Jubilæum som 25 Aars Præsident er den ydre Anledning til, at saa mange af Selskabets Medlemmer idag have samlet sig, og om jeg end føler mig hjærtelig taknemmelig for den Tillid, mine Landmænd viste mig for 25 Aar siden, og som de saa ofte senere have stadfæstet ved fornyede Gjenvalg, saa maa den dybere Grund til denne vor festlige Sammenkomst dog søges i vor fælles Sympathi overfor det gamle Selskab, der er det danske Landbrugs egentlige og anerkjendte Moderselskab; thi i over 100 Aar har det med Dygtighed arbejdet paa vort Landbrugs rationelle Udvikling og uegennyttig søgt at sprede Oplysning og Velvære ind over alle danske

Landbrugeres hjemlige Arne, hvad enten denne er bygget paa Herregaarden eller i Bondegaarden. Det gamle Selskab har hidtil skudt Tanken om at bygge sit eget Hjem til Side og samlet Kræfterne paa at hjælpe Andre med at bygge deres.

Men Tiden er kommen til, at alle vi, der erkjende dette, og hvis Bedrift er bleven støttet og fremmet ved dets Medvirkning, bør vise det vor Taknemmelighed ved at bygge det et godt og rummeligt Hjem, og Selskabets Bestyrelsesraad har gjentagende Gange ønsket en Opfordring desangaaende udsendt til vore Kaldsfæller og til alle, hvis Interesser ere knyttede til vort Landbrug.

Tillad da mig, mine ærede Medpræsidenter, i Dagens Anledning at gjøre en Begyndelse dertil ved at tegne mig for et Bidrag af 10,000 Kroner.

Deres hengivne

E. Tesdorpf.

Registre.

a. Æmner.

- Agerdyrkning. Theorierne for de kunstige Gjødningsstoffers Anvendelse. Side 487.
- Agerdyrkningsberetning fra Slutningen af Marts. 394. Foldangivelser 412.
- fra Midten af Juni. 536.
- fra Slutningen af Oktober. 713. Høstudbyttet 716.
- Agerdyrkningskemi. Theorierne for de kunstige Gjødningsstoffers Anvendelse. 487.
- Albuminets Egenskaber og Sammensætning. 272.
- Analysen af nedkullet Grønfoder. 166 og 192.
- af Mælkens Æggehviteoffer. 256.
- ved Handel og Kontrol med kunstig Gjødning. 325.
- af Hvedekorn, Hvedemel og Gluten. 371.
- Mælk fra Køer med Yvertuberkulose. 468.
- Mælkeaske. 478.
- Biavl** i Danmark før Enevælden. 594.
- Brunsvig, Landbrugsinstitutioner i —. 689.
- Centrifuger**, Antal af solgte — fra 1879—84. 16.
- Diskussioner** i det Kgl. Landhusholdningsselskab:
- Om Grøntkulingens Udvikling og mulige Betydning for Danmarks Landbrug. 192.
- Om Plantesygdomme hos Kulturplanterne 1884. 293.
- Om vort Kvægmarked i England. 316.
- Om Handelen og Kontrollen med Kunstgjødningen. 353.
- Om Undersøgelser af Mælk og Mælkeriprodukter af tuberkuløse Køer. 460.
- Om Theorierne om de kunstige Gjødningsstoffers Anvendelse. 521.

Ensilage, Grøntkulingens Udvikling. 150.

Faar. Englands Kjødforsyning og Kjødforbrug i de sidste Aar. 142.
Faareavl og Faarehold i Danmark før Enevælden. 590.

Fjerkræavl i Danmark før Enevælden. 591.

Foder. Grøntkulingens Udvikling og mulige Betydning for det danske Landbrug. 150.

Fodringsforsøg under det landøkonomiske Forsøgslaboratorium. 25 og 231.

Folkeholdet i Danmark før Enevælden. 68.

Fond til Landmænds Uddannelse. 222.

Fællesmejerier, Fedmen af og Kontrol med den til — leverede Mælk. 733.

Gødeholdet i Danmark før Enevælden. 591.

Gjødning, Handelen og Kontrollen med kunstig —. 325.

— Theorierne om de kunstige Gjødningsstoffers Anvendelse. 487.

Globulinets Egenskaber og S sammensætning. 271.

Gluten. Undersøgelser af dets S sammensætning og Egenskaber i Hvedemel 385.

Grøntkulingens Udvikling og mulige Betydning for det danske Landbrug. 150.

Handel. Englands Kjødforsyning og Kjødforbrug i de sidste Aar. 142.

— Landingsforholdene i de engelske Indførselshavne. 227.

— Vort Kvægmarked i England. 297.

— og Kontrol med kunstig Gjødning. 325.

Hannover, Landbrugsinstitutioner i —. 678.

Havebruget i Danmark før Enevælden. 595.

Hesteavl og Hestehold i Danmark før Enevælden. 563.

Historie. Danske Landboforhold før Enevælden. 549.

Husdyrbruget 1884. 25.

Husdyrhold. Fodringsforsøg under det landøkonomiske Forsøgslaboratorium. 35.

Hvededyrkningsforsøg, Forhandlinger om —. 242. Bagningsforsøg med forskjellig Slags Hvede. 254.

Hvedeundersøgelser. 365. Kemiske Undersøgelser. 371. Gluten. 385.

Jagten i Danmark før Enevælden. 610.

Jordbundslære. Theorierne for Gjødningens Omdannelse i og Forhold til Jordbunden. 489.

Kaaring af Avlsdyr. 696.

Kapitelstaxter for 1884. 393.

- Kaseinets Egenskaber og Sammensætning. 259.
 Kjødforsyning og Kjødforbrug, Englands —. 142.
 Kommunikationsvæsenet. Trafikforholdene paa Jernbanerne. 230.
 Kornavlén her i Landet før Enevælden. 549.
 Kornmaalene i Danmark før Enevælden. 630.
 Kulefodrets Næringsværdi. 159. Analyser. 166.
 Kvægavlsforeninger, Oprettelsen af —. 33.
 Kvægavl. Forhandlinger om Indførsel af hollandsk eller østfrisisk
 Kvæg. 34.
 — og Kvæghold i Danmark før Enevælden. 570.
 — i Østfriesland. 685.
 — Kaaring af Avlsdyr. 696.
 Kvæghandel. Englands Kjødforsyning og Kjødforbrug i de sidste
 Aar. 142.
 Kvægsygdomme. Mælk af tuberkuløse Køer. 417.
 Kvægdudførslen til Storbritanien. Vort Kvægmarked i England. 297.

Landboforholdene i Danmark før Enevælden. 549.

Landbruget 1884. 1.

— Landøkonomiske Meddelelser fra forskellige Egne. 107.

—'s Rentabilitet i Halvfjerdserne og Firserne. 119.

Landbrugsdirektorat. 532.

Landbrugshistorie. Danske Landboforhold før Enevælden. 549.

Kornavl 549. Husdyrhold 563. Heste 563. Kvæg 570. Mejeri-

driften 579. Faar 590. Geder 591. Fjerkræ 591. Biavl 594.

Havedyrkning 595. Skove 600. Jagt 610. Folkehøld 618. Korn-

maal 630. Møntforholdene 632. Husholdning 633.

Landbrugsinstitutioner i Tyskland. 643.

Landbrugsraad, Forslag til Oprettelsen af et —. 702.

Landhusholdningsselskabets Generalforsamling d. 10. Decbr. 1884. 210.

— Bestyrelsesmøde d. 19. og 20. Maj 1885. 530.

— Fest for Konferentsraad Tesdorpf. 781.

— Gavebrev til dets Byggefond. 796.

— Bestyrelsesmøde d. 12. og 13. November 1885.

Landmandsmøde 1888, Indledning til —. 530.

Lungesygge (Tuberkulose) hos Kvæget, Undersøgelser af Mælk ved —
 417.

Mejeribruget i Danmark 1884. 37.

Mejeribruget i Danmark før Enevælden. 579.

Mejerivæsen. Mælkens Æggehvideoffer. 256

— Forsøg paa Mejerivæsenets Omraade. 22de Beretning. 733. Fed-

men af og Kontrol med den til Fællesmejerierne leverede Mælk.

733. Fjords Kontrolapparat. 737. Soxhlets Apparat. 739.

Mælk af tuberkuløse Køer. 417.

— — —, Analyse af —. 468.

Mælkens Æggehviteoffer. 257.

Møntforholdene i Danmark før Enevælden. 632.

Oldenburg, Landbrugsinstitutioner i —. 692.

Plantesygdomme hos Kulturplanterne 1884. 278.

Preussen, Landbrugsinstitutioner i —. 666.

Sachsen, Landbrugsinstitutioner i —. 656.

Silo. Grøntkulingens Udvikling og mulige Betydning for Danmark. 150.

Skovene i Danmark før Enevælden. 600.

Smørpriser og Smørudførsel i de enkelte Aar og Kvartaler. Se Mejeriberetningen.

Socialt. Danske Landboforhold før Enevælden. 549.

Statistik vedrørende Mejeribruget 1884. 37.

— Ud- og Indførsel af Landbrugsprodukter 1883—84. 73.

— Englands Kjødforsyning og Kjødforbrug i de sidste Aar. 142.

— Afsætning og Handelsforhold vedrørende vort Kvægmarked i England. 300.

— Høstudbyttet 1884. 395.

— vedrørende Landboforholdene i Danmark før Enevælden. 549.

Svineholdet i Danmark før Enevælden. 588.

Sygdomme hos Dyrene. Fodring med og Undersøgelse af Mælk fra tuberkuløse Køer. 417.

Sygdomme hos Dyrene. Kemiske Undersøgelser af Mælk fra tuberkuløse Køer. 468.

Tuberkulose hos Kvæget. Mælkens Sammensætning og Smitteevne. 417 og 468.

Tyreforeninger. 115.

Ud- og Indførsel af Landbrugsprodukter 1883—84. 73.

Yvertuberkulose, Mælk fra Køer med —. 417 og 468.

Vejrforholdene 1883—84. 87.

— i Sommeren 1885. 715.

Æggehviteoffer, Mælkens —. 257.

—, Undersøgelser af Hvedens —. 385.

- Økonomi. Landbrugets Udbytte og Rentabilitet i Halvfjerdserne og Firserne. 119.
— Danske Landboforhold før Enevælden. 549.

b. Forfattere.

- Bang, B.** Undersøgelser angaaende Mælk og Mælkeriprodukter af tuberkuløse Køer. 417.
- Christensen, C.** Danske Landboforhold før Enevælden. 549.
- la Cour, J. C.** Landbruget 1884. 1.
— Statens og Landboforeningernes Samvirken. 639.
- Fjord, N. J.** Forsøg paa Mejerivæsnets Omraade. 22de Beretning 733. Fedmen af og Kontrollen med Mælken, der leveres Fællesmejerierne.
- Gottlieb, E.** Beretning om Hvedeundersøgelser. 365.
- Hansen, N. A.** Grøntkulingens Udvikling og dens mulige Betydning for det danske Landbrug. 150.
- Ingerslev, H. P.** Tale ved Landhusholdningsselskabets Fest d. 15. Decbr. 1885. Gjennemseet Referat. 786.
- Jantzen, V. Willaume** —. Vejrforholdene 1883—84.
- Jessen, P.** Husdyrbruget 1884. 25.
— Vort Kvægmarked i England. 297.
- Lüttichau, C. D.** Tale ved Landhusholdningsselskabets Fest d. 15. Decbr. 1885. 784.
- Pease, J. W.** Englands Kjødforsyning og Kjødforbrug i de sidste Aar. 142.
- Reck, Fr.** Danmarks Ud- og Indførsel af Landbrugsprodukter 1883—84. 73.
- Rostrup, E.** Plantesygdomme hos Kulturplanterne. 1884. 278.
- Sebelien, J.** Om Mælkens Æggehvite-stoffer. 257.
- Sonne, Chr.** Mejeribruget i Danmark 1884. 37.
- Stein, V.** Analyser og Undersøgelser vedrørende Grøntkuling. 192.
— Forhold vedrørende Kunstgjødningen samt Handelen og Kontrollen med denne. 325.
- Storch, V.** Kemiske Undersøgelser af Mælk fra Køer med Yvertuberkulose. 468.

- T**esdorpf, E. Tale ved Landhusholdningsselskabets Fest d. 15. Decbr. 1885. 789.
- Tuxen, C. F. A. Theorierne om de kunstige Gjødningsstoffers Anvendelse. 487.

c. Tegninger.

- Vaskeapparat til Brug ved Undersøgelser af Hvedemel. 386.
- Analysekurver af Mælk fra yvertuberkuløse Køer. 476.
- Fjords Kontrolapparat til Flødebestemmelse i Mælk. 737.
-